

Schutterspark Brunssum

Herbestemming Pompgebouw 4

Presentatie 26-03-2024

Partners in verbetering

Aanleiding

Motie 25-01-2022

Haalbaarheidsonderzoek aantrekkelijke museale invulling pompgebouwen Schutterspark

Raadsinformatiebrief 31-05-2022

- Alle serieuze gegadigden bij betrekken
- Eerlijke kans
- Afstemming met musea en andere organisaties in de regio
- Uitwerking in één of twee businesscases.

Coalitieakkoord 03-06-2022

‘Ook de museale functie in het Schutterspark (met als centrale thema het ‘Verhaal van hoop’ van de Jack Aldewereld Stichting) dient in samenwerking met onze partners mogelijk gemaakt te worden’

BMC
YACHT GROUP

Haalbaarheidsonderzoek BMC / Kinkorn april - december 2023

Opdracht

Mogelijkheden museale invulling pompgebouwen:

- Passend bij cultuurhistorische betekenis plek
- Interessant voor een breed publiek
- Betrokkenheid Brunssumse cultuur- en erfgoedorganisaties
- Museaal concept, huisvesting, businesscase

Ook gesproken

- Ondernemers Schutterspark
- Stoomgroep Limburg
- Musea in de regio
- Stichting Musea en Herinneringscentra 40-45

Samen opgetrokken

- Jack Aldewereld Stichting
- Heemkunde Vereniging Brunssum
- Stichting Limburgse Tram Maatschappij
- Stichting Worldfestival Parade Brunssum

- Visit Zuid-Limburg
- Stuurgroep gemeente

BMC
YACHT GROUP

Pompgebouw 4

Kerngegevens

- Karakteristiek pand met 7 waterfilters
- Vrijstaand, prominente plek, Promenade
- 830 m² BVO (635 m² bgg + 195 m² vide)
- Groter dan de andere 3 pompgebouwen
- Beschermd Dorps- en Stadsgezicht
- Verhuurd aan Schutterspark BV
- Zeer slechte staat van onderhoud

BMC
YACHT GROUP

Miniconferentie 05-09-2023

Scenario's besproken

- Herinneringsmuseum Jack Aldewereld
- Stadsmuseum Brunssum
  Natuur en Landschap
  Brunssums aardewerk
  Het mijnverleden
  Verhaal Joodse onderduikers WO II
  Brunssum als superdiverse stad met o.a. het Worldwide Festival Parade
- LTM-museum

.....

Hamvraag

Is een museale invulling mogelijk waarin de belangrijkste thema's uit de Brunssumse geschiedenis worden gepresenteerd, maar dan met een hoofdrol voor het Verhaal van Hoop van de Jack Aldewereld Stichting?

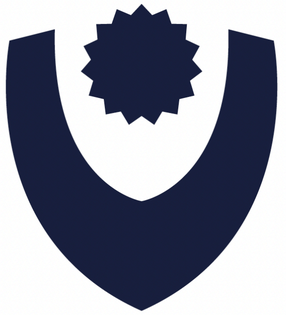
Belangrijkste bouwstenen

- **Museum waar erfgoed, natuur en cultuur samenkomen**
- **Onderscheidend, onderzoekend, inspirerend**
- **Verhaal van hoop als doorsnijdend thema**
- **Belangrijke rol voor educatie**
- **Relatie binnen / buiten**

BMC
YACHT GROUP

Jack Aldewereld
STICHTING

worldfestival
parade
brunssum

gemeente Brunssum

Visit Zuid·Limburg

MIJN
BRUNSSUM
HEEMKUNDEVEREENIGING

Museaal concept Bureau Kinkorn …

BMC
YACHT GROUP

Wie één mensenleven redt, redt de wereld

(Joods gezegde)

Concept

Saam
Museum van saamhorigheid

Wat zit hier in de grond dat Brunssum zo bijzonder maakt? Het lijkt erop dat vanaf het verre verleden op deze plek van zand, kolen, klei en water een samenleving is gegroeid waarin zorg voor elkaar een belangrijk goed is.

Nog steeds is Brunssum een egalitaire, multiculturele en inclusieve samenleving waar ruimte is voor verschillende subculturen, minderheden en levensovertuigingen.

Saamhorigheid, gelijkwaardigheid en diversiteit zijn de kernwaarden van de Brunssumse samenleving.

Saam

museum van saamhorigheid

Concept

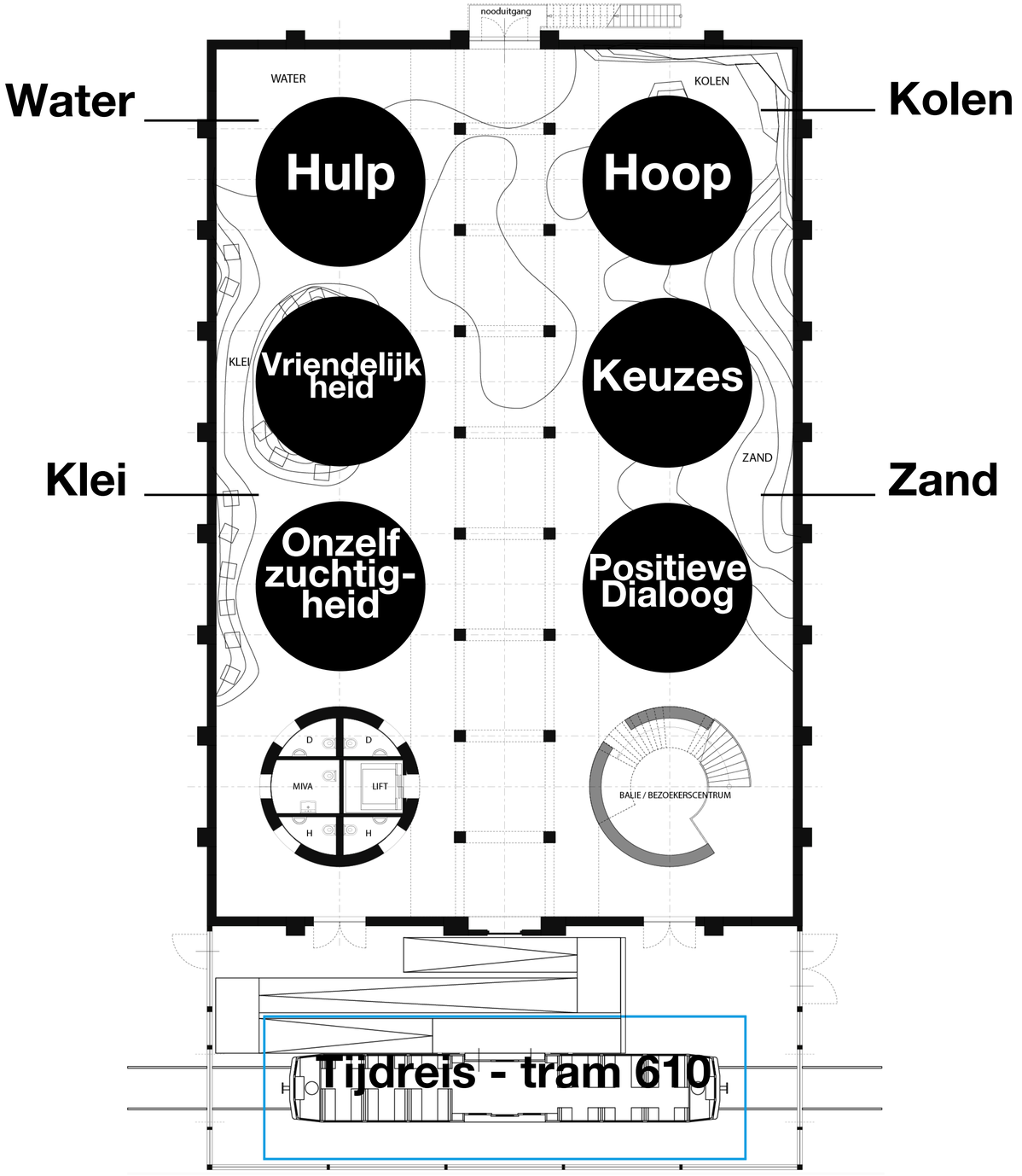
Het gebouw
Het voormalige pompgebouw wordt voorzien van een glazen aanbouw die gaat dienen als nieuwe toegang en tevens plaats biedt aan tram 610, de historische LTM tram. De cilinders van de waterfilters worden toegankelijk gemaakt en de verdiepingsvloer wordt ontsloten via trap en lift. Een nieuwe centrale balie wijst je de weg, zowel naar de interne functies als ook naar buiten, naar de omgeving van het Schutterspark en verder.

De locatie bevat 4 onderdelen die in willekeurige volgorde te bezoeken zijn
- De tram - Tijdreis
- Waterfilters - De dialoog
- Pompgebouw - De expositie
- Verdieping - De actualiteit
- De omgeving

Concept

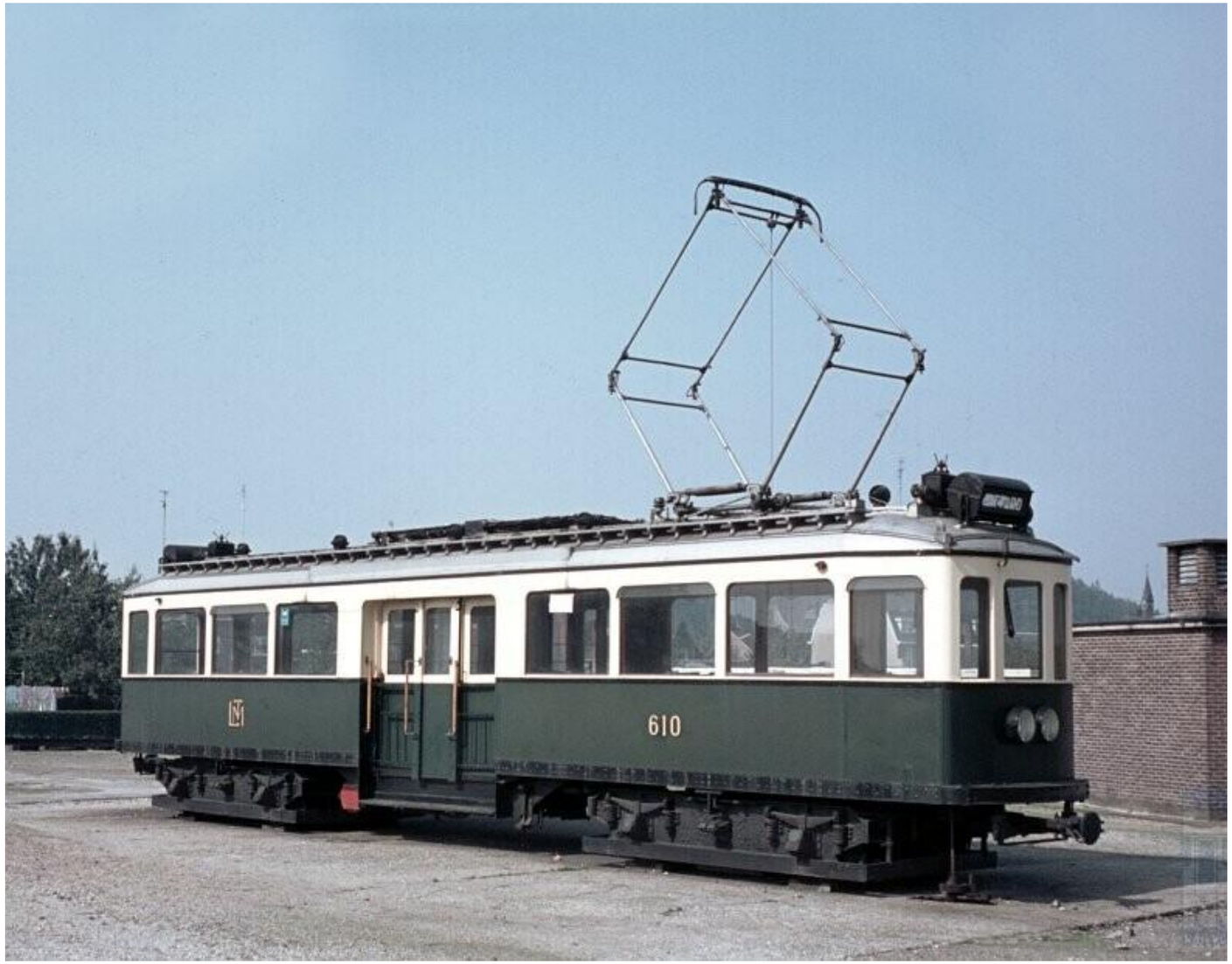
In de ruimte van het pompgebouw gaat de aandacht uit naar wat er in de bodem zit en hoe deze bodemschatten worden gebruikt. In de waterfilters maak je mee wat er zit in de hoofden van de Brunssumse bevolking en waar ze toe in staat zijn. Tram 610 verbindt de thema’s met elkaar.

1 - Tram 610

Tram 610, welke een belangrijke rol heeft gespeeld in het leven van de Brunssumse bevolking neemt je mee op een visuele en auditieve tijdreis door de geschiedenis van Brunssum, waarbij in chronologische volgorde de kernwaarden van Brunssum - saamhorigheid, gelijkwaardigheid en diversiteit - worden verbonden met verhalen van toen en nu.

Elke bezoeker die in de tram stapt krijgt via een koptelefoon audio in eigen taal. De bijbehorende beelden worden in een ruimte buiten de tram aan 4 zijden geprojecteerd.

Aanbouw

Om 360º projectie rondom de tram mogelijk te maken wordt een vrij hangende doosvormige ruimte rond de tram geplaatst die kan worden neergelaten ten behoeve van de te projecteren verhalen.

Ruststand

Aanbouw

Buiten de tram ontstaat hierdoor een nieuwsgierig-makende dynamiek: passanten zien op gezette tijden mensen in de tram plaatsnemen en zien de doos naar beneden zakken. Ze hebben geen idee wat zich vervolgens binnen afspeelt. Toch maar een kaartje kopen dan?.

Show-stand

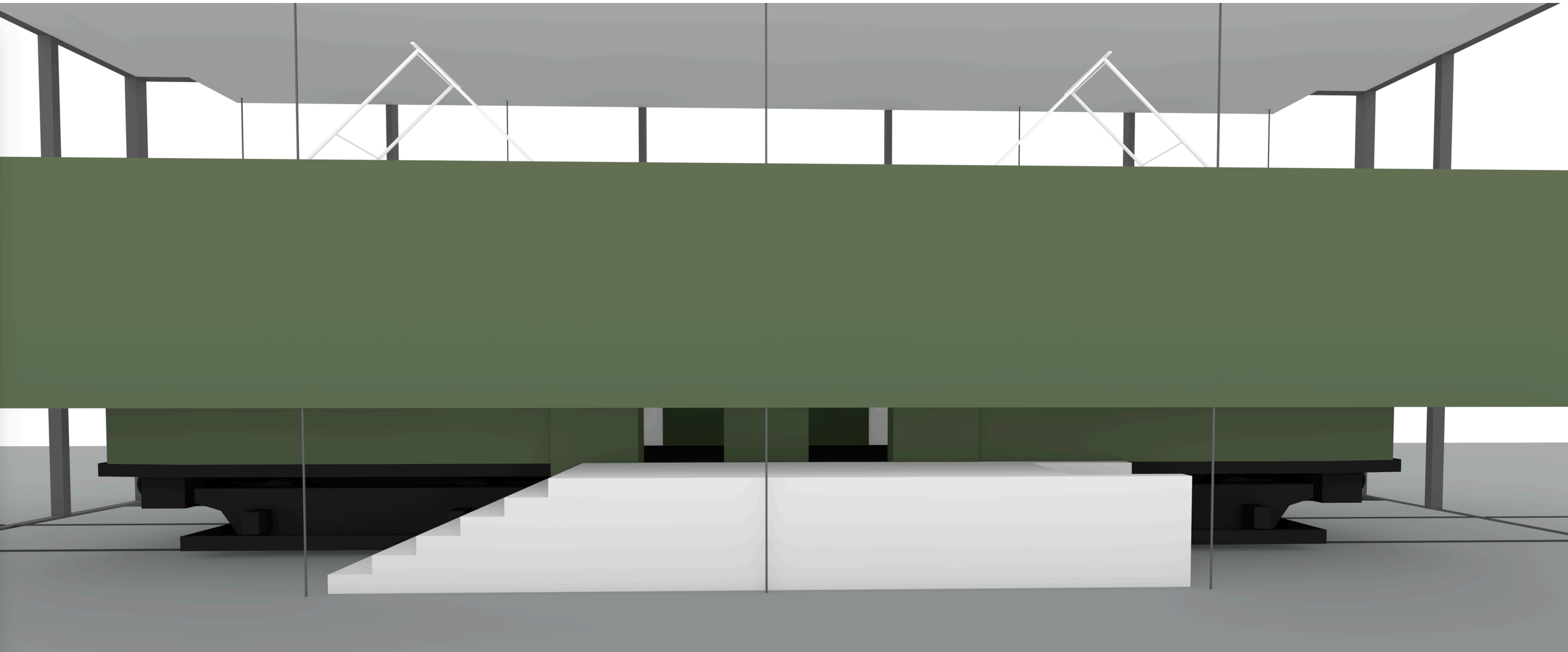
1 - Tram 610

Roestvrij staal

1 - Tram 610

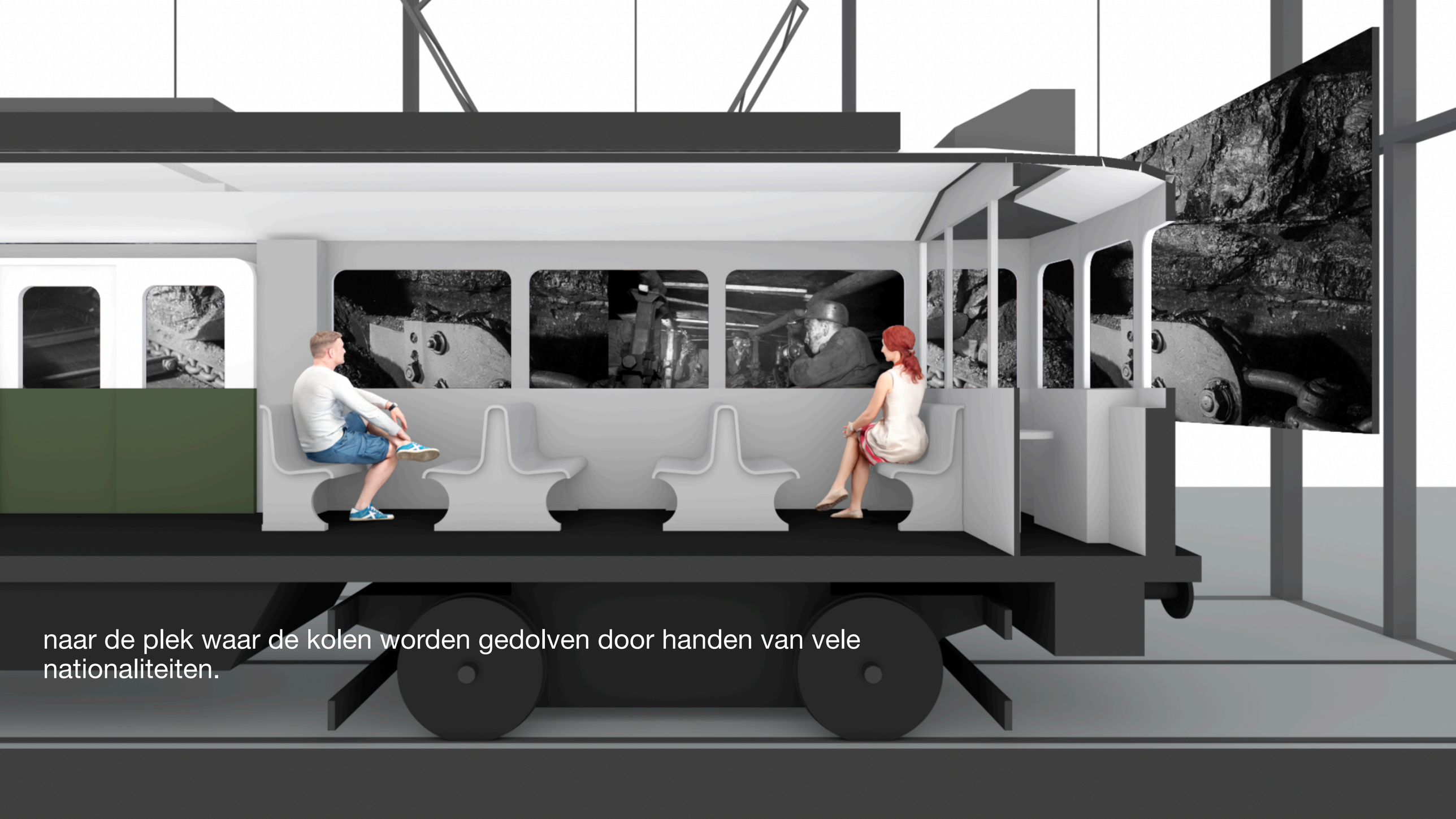
Show-stand

In een onderdompeling van beeld en geluid maak je mee hoe in de omgeving door mensenhanden klei wordt gewonnen en omgevormd tot hoogwaardig aardewerk.

Vanuit de met liefde onderhouden natuur van de Brunssummer heide
ga je via het ondergrondse spoor…

naar de plek waar de kolen worden gedolven door handen van vele nationaliteiten.

De tram neemt je mee naar boven, via de gebouwen van Staatsmijn Hendrik naar de straten met de huizen en gebouwen van weleer, waar de kolen als brandstof en inkomstenbron dienen en zo welvaart brengen aan oude en nieuwe bewoners. De vooruitgang wordt wreed verstoord door de tweede wereldoorlog. Weerstand wordt geboden door in de tram plaats te bieden aan Joodse vluchtelingen, op weg naar hun onderduikadres.

Dezelfde straten zijn decennia later het toneel van internationale dansgezelschappen die Brunssum in World Festival Parade Brunssum elke 2 jaar voor even het centrum van de wereld maken.

2 - Dialogen

De dialogen gaan over de genius loci, de geest van de plek. Het bijzondere gevoel van saamhorigheid dat in het verleden Brunssum door moeilijke tijden heeft heen geloodst, en nog steeds een belangrijke kernwaarde is. De waterfilters worden voor dit doel toegankelijk gemaakt en krijgen elk 2 ingangen.

Dialogen

Binnen vindt een dialoog plaats tussen 2 personen (diversiteit) in de vorm van kleine toneelstukjes. In elke dialoog wordt een situatie geschetst waarbij een personage dringend hulp nodig heeft of zelfs in nood is en aan het andere personage wordt gevraagd daarop te reageren, te helpen. Als bezoeker ben jij een van die personen en een andere bezoeker is de andere. Telkens 1 persoon mag door 1 ingang naar binnen. De thema's van de verhalen zijn op de buitenkant van de cilinders aangebracht:

- er is altijd hoop
- je hebt altijd een keuze
- onzelfzuchtigheid loont
- positieve dialoog
- help elkaar
- wees vriendelijk

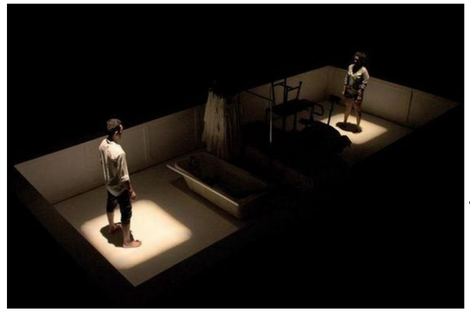

Dialogen

Van elk thema worden 2 interactieve ‘toneelstukjes’ gemaakt. Een van de twee gaat over de Joodse onderduikers in de tweede wereldoorlog, de andere over een andere verhaal dat verband houdt met Brunssum zoals natuurbescherming, kameraadschap tussen koempels, verenigingsleven, daklozenopvang, geloofs-gemeenschappen, dans en muziek als verbindende kracht, etc.
Die kunnen zich zowel in het verleden afspelen als in het heden.

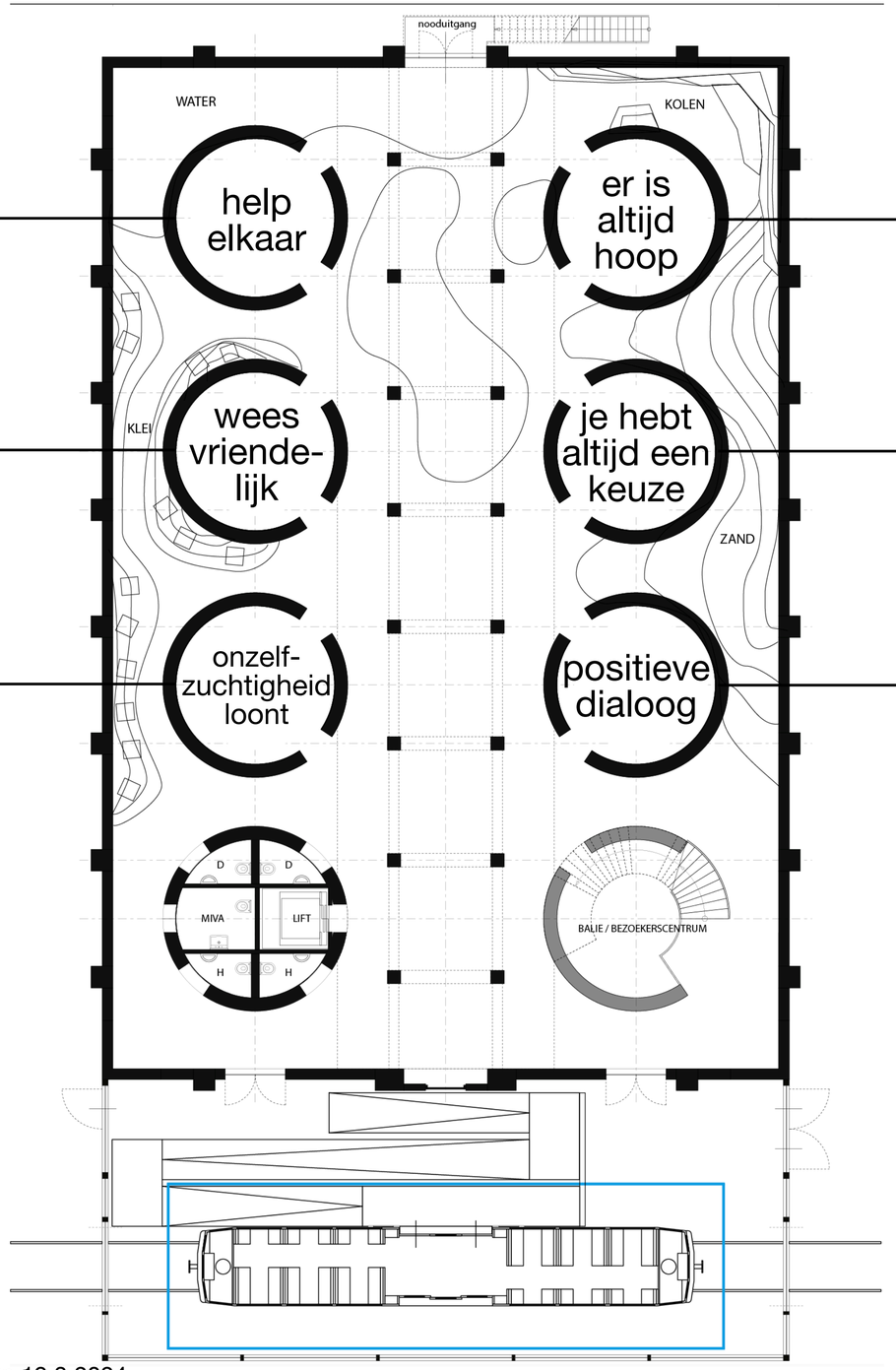
De toneelstukjes kunnen met behulp van digitale middelen zonder begeleiding worden gespeeld. De 2 toegangen tot de afzonderlijke cilinders liggen alle aan de midden-as: de ruimte onder de vloer van de eerste verdieping.

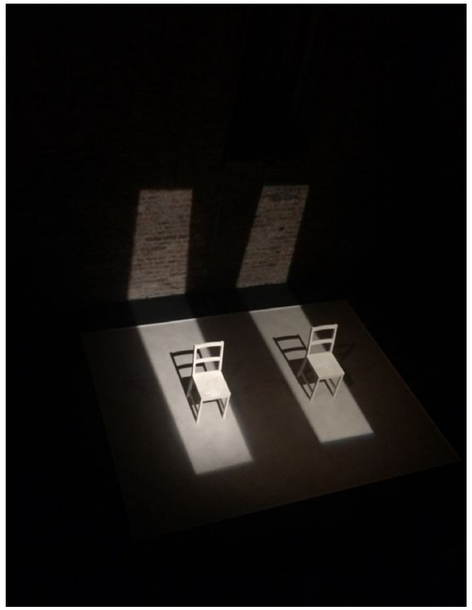

nooduitgang
WATER
KOLEN
help elkaar
er is altijd hoop
KLEI
wees vriende-lijk
je hebt altijd een keuze
ZAND
onzelf-zuchtigheid loont
positieve dialoog
D
D
MIVA
LIFT
H
H
BALIE / BEZOEKERSCENTRUM

Dialogen - hoe werkt het

Je hebt een armband om met een RFID chip. Er zijn meerdere kleuren armbanden voor verschillende talen.

Op de 6 waterfilters zijn aan de buitenzijde de thema's aangebracht die erbinnen worden behandeld: er is altijd hoop, je hebt altijd een keuze, onzelfzuchtigheid loont, positieve dialoog, help elkaar, wees vriendelijk.
Elk waterfilter heeft 2 toegangen. Met een rode en groene lamp is bij elke ingang aangegeven of een ruimte vrij is of bezet.

Bij het binnengaan van een waterfilter wordt je aanwezigheid gedetecteerd. Het systeem kiest welk verhaal wordt verteld, zodat je tijdens je bezoek aan verschillende ruimtes in verschillende situaties terecht komt (helper en hulp zoekende) en in verschillende tijden. Het is mogelijk om je gegevens op te slaan zodat je bij een volgend bezoek andere situaties voorgeschoteld krijgt.
Je mag zo veel situaties bezoeken als je wilt.

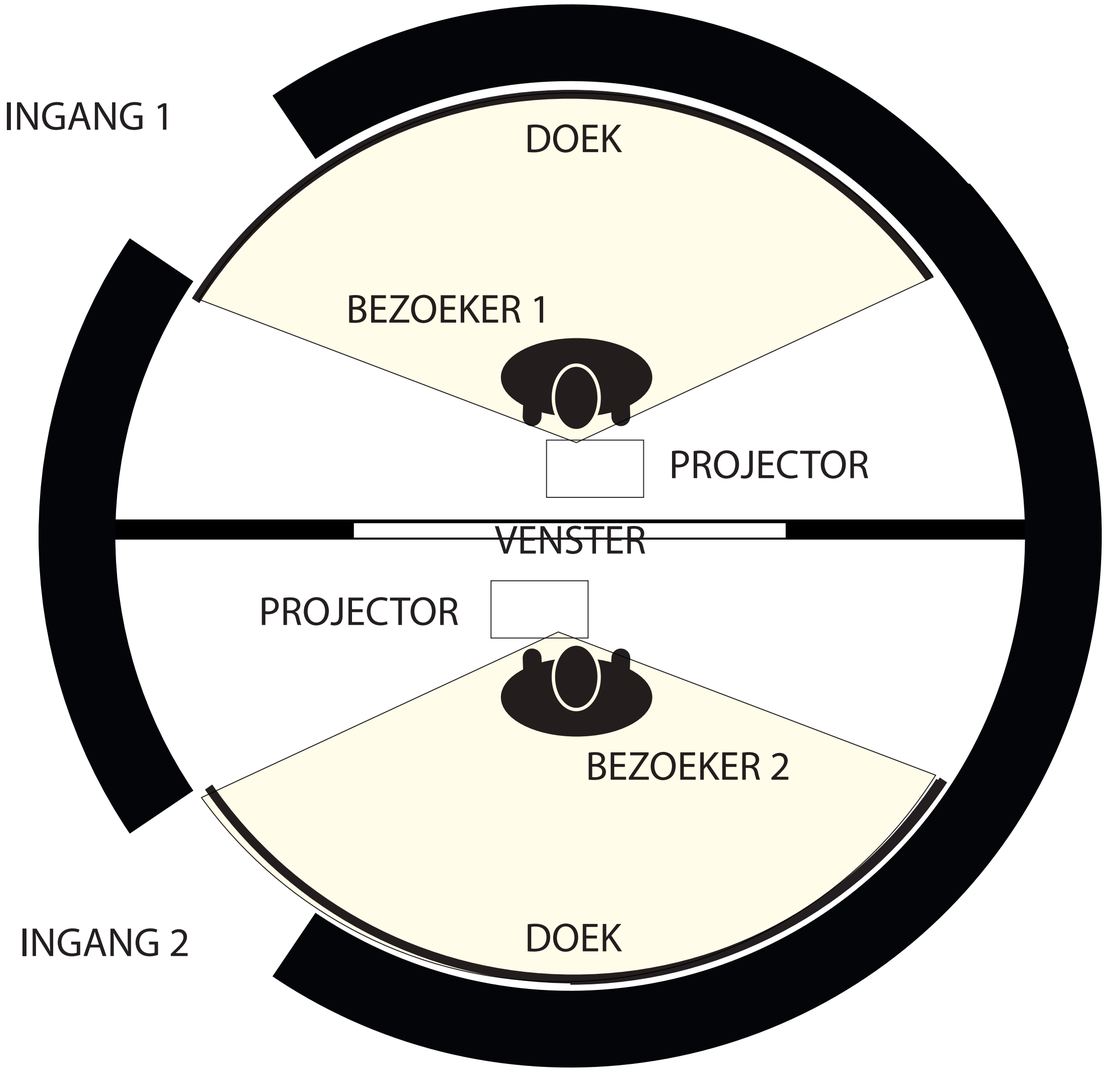

Dialogen: indeling

Een glasplaat deelt de ruimte in 2 delen, elk deel heeft een eigen ingang en een eigen audio-installatie.

Aanpak
De 2 bezoekers horen beiden gelijktijdig een ander verhaal en zien door het venster een projectie achter de ander bezoeker. Zelf blijven ze nog in het donker tot het tweede deel van het verhaal.

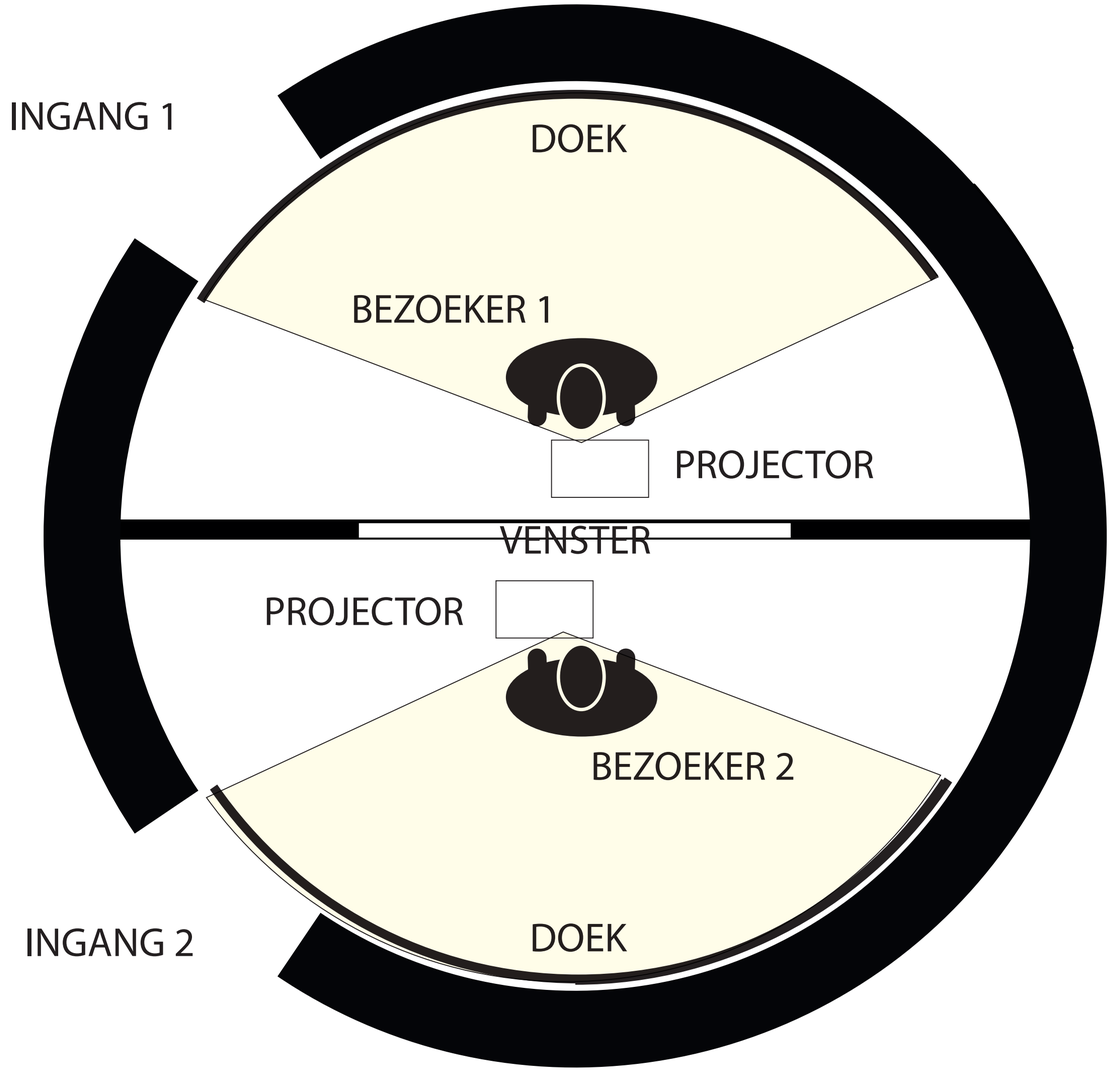
In de audio wordt de situatie beschreven alsof het over jou gaat. Jou overkomt iets waardoor je hulp nodig hebt of je wordt geconfronteerd met een situatie waarin je hulp kunt bieden. Doel van de opstellingen is het publiek te laten ervaren dat je in beide situaties terecht kunt komen en de vraag op te werpen wat je zou doen als het jou zou overkomen.

PLATTEGROND WATERFILTER

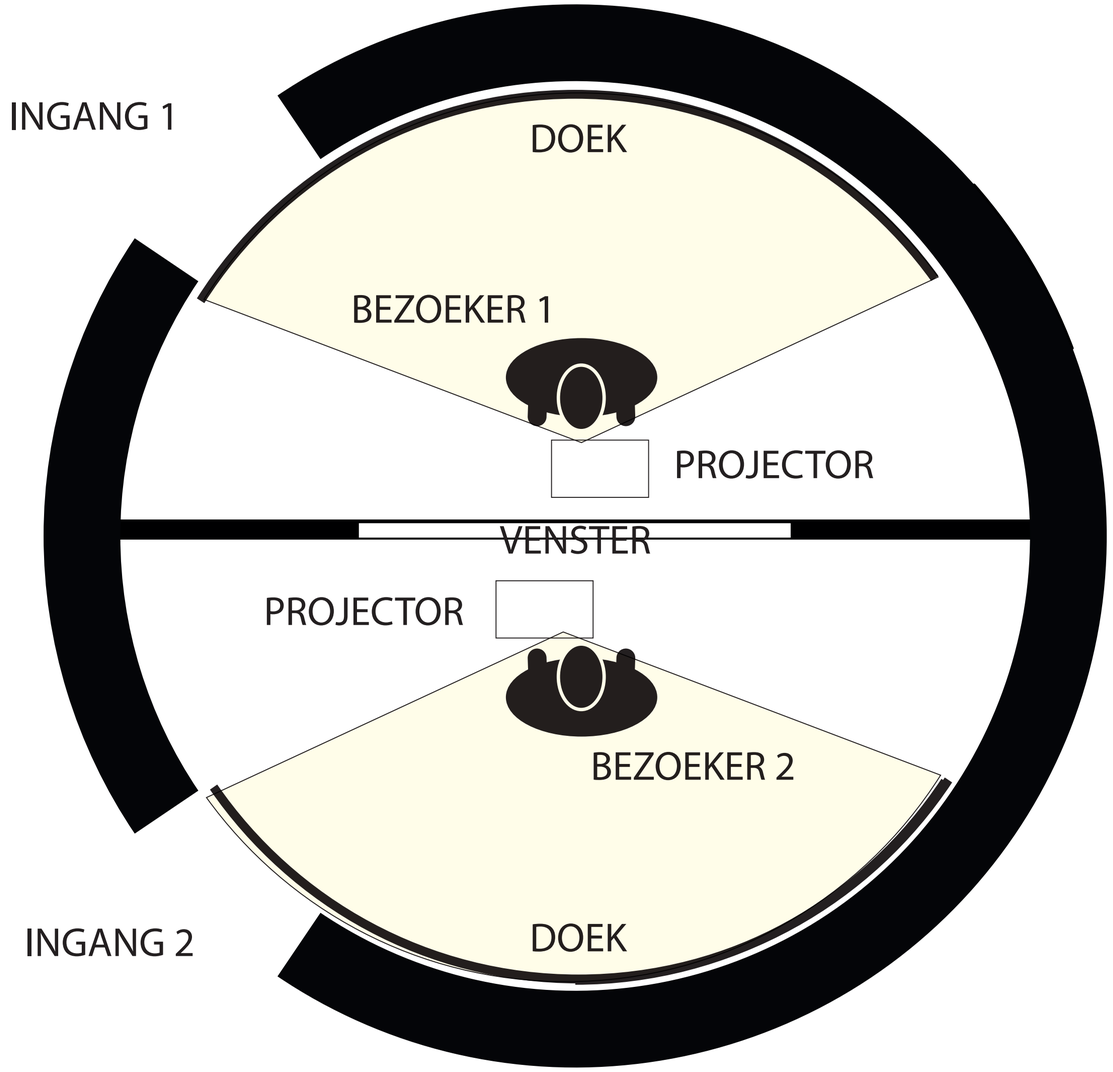

PLATTEGROND WATERFILTER

PLATTEGROND WATERFILTER

Mogelijke content

Waterfilters			
Titel en pay-off	**Jaartal**	**Van de ene kant**	**Van de andere kant**
Je hebt altijd een keuze	1943	De ambtenaar - het verhaal ven Zef Hendriks	De onderduiker
	1934	Vereniging Natuurmonumenten	De natuur
Er is altijd hoop	1943	De inwoner (familie Broers)	De onderduiker
	1922	Koempel die ziek is - Staatsmijn hendrik	Koempel die hem vervangt
Help elkaar	1943	Priester - het verhaal van Wim van der Geest	De student uit Amsterdam
	2023	Voedselbank	Dakloze
Onzelfzuchtigheid loont	1943	Transportbedrijf - het verhaal van de familie van Bree	De onderduiker
	2023	Stichting de Zonnebloem	Bejaarde
Wees vriendelijk	1943	NSB-er in Brunssum	De Onderduiker
	2023	Inwoner van Brunssum die onderdak biedt	Performer van World Festival Parade Brunssum op zoek naar een slaapplaats
Positieve dialoog	1943	…	…
	2023	Beheerder park	Jongere uit Brunssum

3 - Expositie

De expositie focust – letterlijk - op de grond onder je voeten, klaarblijkelijk een vruchtbare voedingsbodem voor de Brunssumse mentaliteit. Hoe is de bodem samengesteld, hoe heeft Brunssum in haar geschiedenis hier gebruik van gemaakt en wat heeft ze voortgebracht: klei voor aardewerk en bakstenen, kolen voor brandstof, water om te drinken, natuur om van te genieten en voor een beter klimaat.

Expositie

Processen van maken (aardewerk, pottenbakken), delven (kolen), zuiveren (water) en de kringloop van de natuur worden als een licht- en schaduwspel op de omliggend wanden geprojecteerd. De schaduwen reageren op de aanwezigheid en de bewegingen van de bezoekers.

De expositie is te bezoeken door de buitenwanden van de ruimte te volgen. Je volgt het pad tussen hopen zand en kolen, brokken klei, en water die zijn gedecoreerd op de vloer.

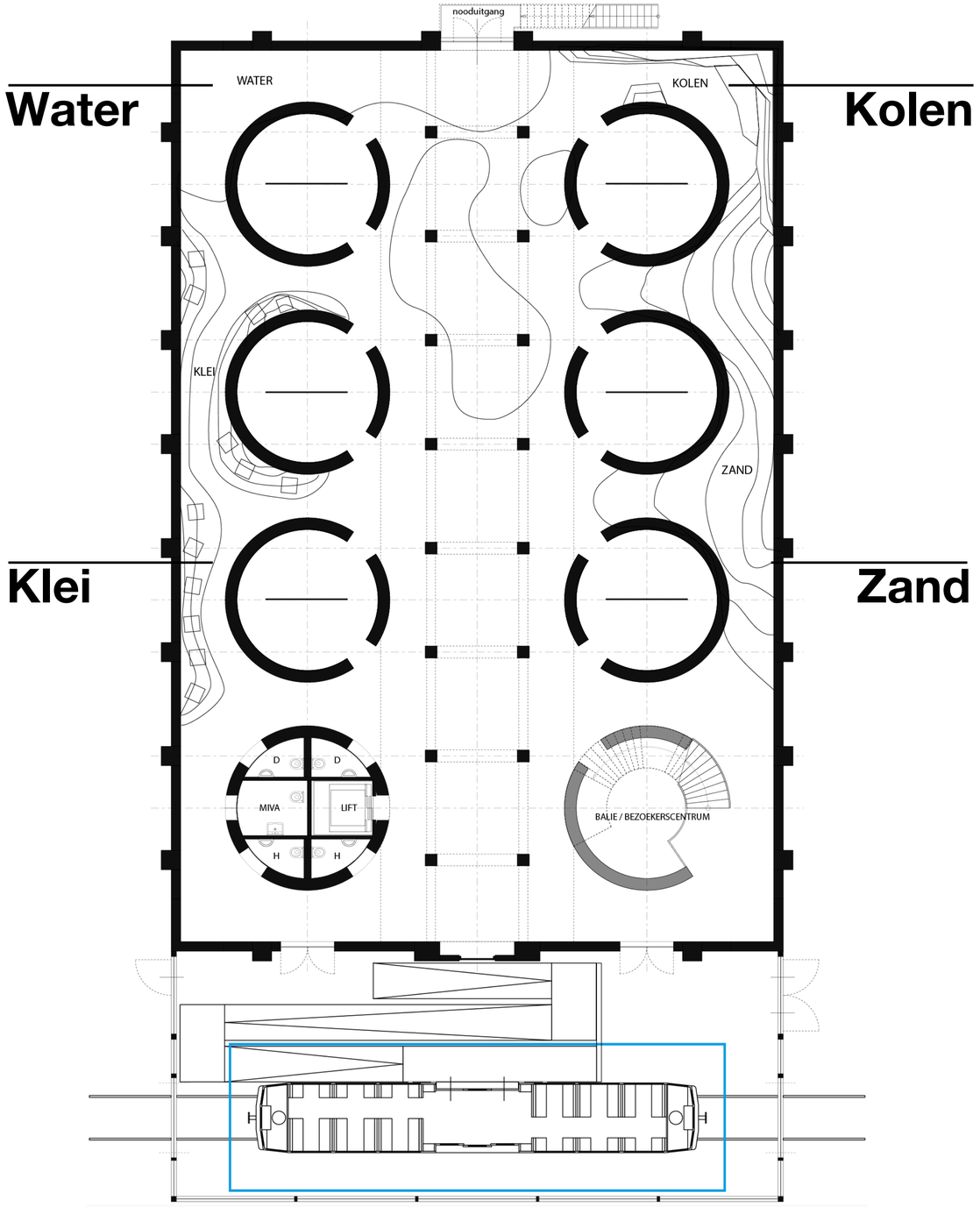

Water

Kolen

Klei

Zand

er is altijd
hoop
aan de andere kant
je hebt altijd
een keuze
aan de ene kant
aan de andere kant
positieve
dialoog
aan de ene kant

onzelfzuchtigheid
loont
wees
altijd
aan de andere

aan de ene kant
aan de andere kant

4. Actualiteit

De eerste verdieping staat in het teken van de actualiteit: tijdelijke tentoonstellingen en ruimte voor dialoog, workshops en lezingen.

Bezoekers kunnen hier, al dan niet onder begeleiding van een gids of een docent, met elkaar in discussie gaan over wat ze beneden hebben gezien en beleefd. De betrokken organisaties – de trekkers van de thema’s – krijgen hierop volop de mogelijkheid om te programmeren..

5. - Buiten

Het gebouw heeft ook de functie van bezoekerscentrum. Bij de balie kun je informatie krijgen over bezienswaardigheden in de directe omgeving en in de regio. Wandel- en fietstochten zijn beschikbaar. Er kunnen bustochten worden geboekt met een van de historische LTM Bolramer-bussen.

Huisvesting indicatieve kostenraming

Casco renovatie	• Openwerken raampartijen • Isoleren vloer, gevels, dak, ramen • Aanbrengen verwarming en elektra • Afwerking vloeren, wanden, plafond • Nieuwe trappen en balustrade	€ 3.000.000,-
Glazen aanbouw	• Tram 610 • Iconisch geheel • 250 m2 BVO	€ 900.000,-
Museale inrichting	• Hoogwaardige inrichting • ca. 1000m2 x € 1.500,-	€ 1.500.000,-

BMC
YACHT GROUP

Huisvesting dekking

Gebouw
€ 3.900.000,-

- Gemeente +
- Cofinanciering Parkstad regio?
- Cofinanciering Provincie?
- EU-regelingen (via Provincie)?

Museale inrichting
€ 1.500.000,-

Fondsen o.a.:

- Mondriaanfonds
- Fonds Cultuurparticipatie
- Fonds 21 (verbreding
- Cultuurfonds
- VSB Fonds
- Vriendenloterij
- V-fonds (Verhaal van hoop)

BMC
YACHT GROUP

Organisatie

Samenwerkingsverband:

- Jack Aldewereld Stichting
- Heemkunde Vereniging Brunssum
- Stichting Limburgse Tram Maatschappij
- Stichting Worldfestival Parade

- Natuurmonumenten Zuid-Limburg?
- NATO JFC-gemeenschap?

.

Professionele kernorganisatie:

Coördinator	**0,6 fte**
Marketing communicatie	**0,4 fte**
Educatie	**0,4 fte**
Beheerder	**1,0 fte**
Administratie	**0,2 fte**
	2,6 fte

Governance: ANBI stichting

BMC
YACHT GROUP

Exploitatie

Begroting jaar X (prijspeil 2023)		Lasten
1	Personeelskosten	€ 182.000,-
2	Vrijwilligerskosten	€ 5.000,-
3	Afschrijving inventaris, vaste presentatie en inrichting	€ 37.500,-
4	Huisvestingskosten huur	€ 110.000,-
5	Gebruikerslasten huisvesting	€ 43.200,-
6	Tentoonstellingskosten/ programmering	€ 10.000,-
7	Marketingcommunicatie	€ 25.000,-
8	Onderhoudskosten	€ 15.000,-
9	Inkoop winkel en horeca	€ PM
10	Organisatie- en bureaukosten	€ 20.000,-
	Totaal lasten	*€ 447.700,-*

Begroting jaar X (prijspeil 2023)		Baten
1	Entreegelden	€ 100.000,-
2	Winkel	€ PM
3	Groepsarrangementen	€ 15.000,-
4	Fondsenwerving	€ 25.000,-
5	Businessclub	€ 50.000,-
6	Donaties en giften	€ 10.000,-
	Totaal baten	*€ 200.000,-*

BMC
YACHT GROUP

Verdere planontwikkeling

Resultaat haalbaarheidsonderzoek

Wat nu voorligt is een plan, voorzien van:

- Museaal concept
- Globaal huisvestingsplan
- Businesscase op hoofdlijnen

Eens met de lijn, richting?
Dan verdere uitwerking:

- Gebouw, (museale) inrichting
- Organisatie, exploitatie, bedrijfsplan
- Mogelijkheden van cofinanciering
- Doorlooptijd 1 jaar.

Nodig

Voorjaar 2024:
Besluit verdere planontwikkeling

Projectorgamisatie met inschakeling va

- Architect met installatieadviseur
- Bouwkostendeskundige
- Museumontwerper
- Fondsenwerver
- Projectleider

Planontwikkelingsbudget
€ 200.000,- (budget ROV museale functie + cofinanciering + Algemene Reserve)

Voorjaar 2025:
Go-/no-go besluit

BMC
YACHT GROUP

Visit Zuid-Limburg

Moniek Daniels,
Regiomanager Parkstad

Visit **Zuid·Limburg**

visitzuidlimburg.nl

Visit Zuid-Limburg partner voor toerisme en recreatie van 16 gemeenten 4 subregio’s

Regio Parkstad	**> Gemeente Brunssum Heerlen, Landgraaf, Kerkrade Beekdaelen, Voerendaal, Simpelveld**
Regio Valkenburg	**> Gemeente Valkenburg en Meerssen**
Regio Heuvelland	**> Gemeente Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Vaals**
Regio Grensmaasvallei	**> Gemeente Beek, Echt-Susteren, Sittard-Geleen, Stein, Selfkant**

Provinciale Visie “*Bestemming Zuid-Limburg 2030*”:

5 Pijlers (uitvoeringslijnen):

- Kwaliteit verbeteren
- *Verleiden tot bezoek aan geheel ZL*
- *Beleving van het ware DNA van Zuid-Limburg (ontwikkelen).*
- Innovatie ondernemerschap
- Duurzame transitie

Internationaal

- Bron van Europa
- Krijt/Mergel/Kalk (UNESCO)
- De Maas (rivieren)
- Kerst (in de grotten)

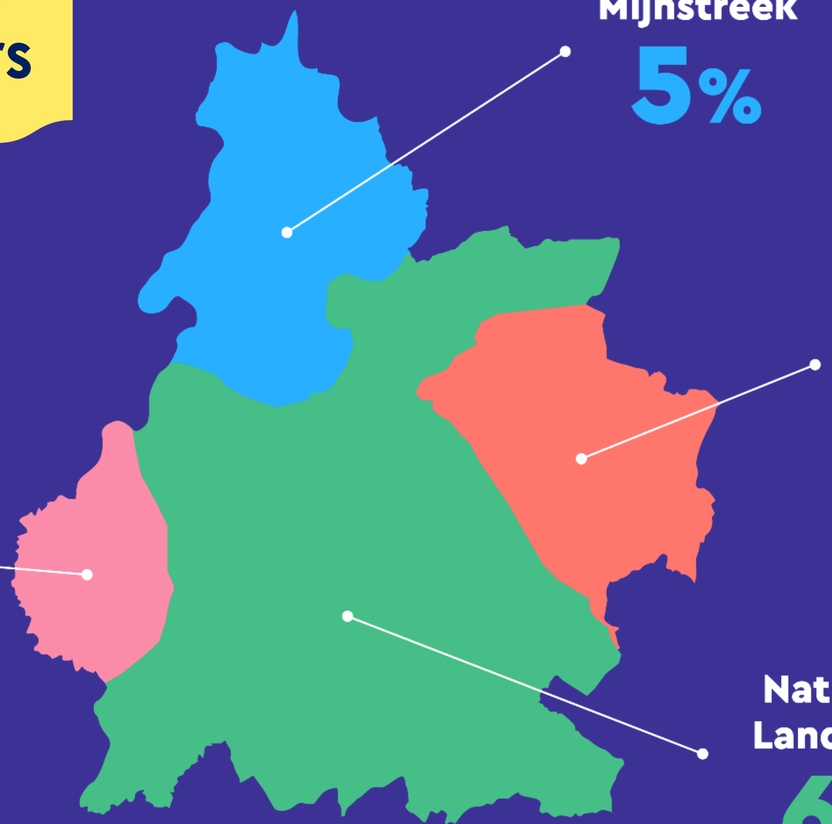
Nationaal

- Wijnbouw
- Katholiek verleden (bezinning)
- Romeins verleden
- Vakwerk
- Heuvels & dalen (= vnl. routes)
- Prehistorie

- Mijnverleden/transitie (Parkstad)
- Oorlogsverleden

We koppelen onze activiteiten en campagnes aan visitzuidlimburg.nl **DNA thema's van Zuid-Limburg.**

6.3 miljoen overnachtingen
Procentuele verdeling overnachtingen in Zuid-Limburg per subregio. Allen potentiele bezoekers

Steden Westelijke Mijnstreek
5%

Steden Parkstad Limburg
10%

Maastricht
24%

Nationaal Landschap
61%

Bron: ZKA 2019

Visit Zuid·Limburg

Toeristische omzet in de subregio's door type toerist

Bron: ZKA Bestedingen onderzoek 2019

Sub regio	Omzet in verblijfs-accommodaties	Omzet in attracties, horeca e.a. (excl. shoppen)	Totale omzet	% van totaal
1. Heuvelland	€ 260,6 miljoen	€ 228,4 miljoen	€ 489 miljoen	**37%**
2. Steden Parkstad	€ 70,6 miljoen	€ 279,1miljoen	€ 349,7	26%
3. Maastricht	€ 178,8 miljoen	€ 156,4 miljoen	€ 335,2	25%
4. West. Mijnstreek	€ 34,8 miljoen	€ 118,5 miljoen	€ 53,3	12%
Totaal	€ 544,8 miljoen	€ 782,4 miljoen	**€ 1.327,2 miljard**	100%

Doelgroep Wie, wat, waar,wanneer…

Waar: Geografische markten	NL (vnl. Randstad), D (NRWF), B (Vlaanderen, Wallonië ism Luik)
Wie: Gezinssamenstelling	Prioritaire focus op stellen, gezinnen met kleine kinderen
Wie: Leeftijd/generatie	Prioritaire focus op: ➢ Patatgeneratie (1970 – 1985) ➢ Generatie Y (1985 – 2000)
Wanneer: Prioritaire periodes	Midweek, Januari, februari, maart, juni, oktober, november, december
Wat: Prioritaire activiteiten	Cultuur (stellen, *Bildungstoerist*), tot rust komen (stellen), culinair genieten (stellen), gezinspret, actief buiten
Wie: Profielen	➢ Cultuursnuiver ➢ Rustzoeker ➢ Bourgondiër ➢ Gezinsmens (3 generaties, gezinnen met kinderen) ➢ Actieveling

Wat gaat de Museale functie voor Brunssum betekenen?

Upgrade Schutterspark, verdiend! Voordeel voor alle attracties
DNA wordt geborgd en verteld
Uniek concept met behoud van immaterieel erfgoed
Bovenregionale functie, aantrekkingskracht en uitstraling
Sluit aan bij andere DNA attracties
Indirect ontsluiten van rondrit, wandel- en fietsstructuren (Parkstadroute)

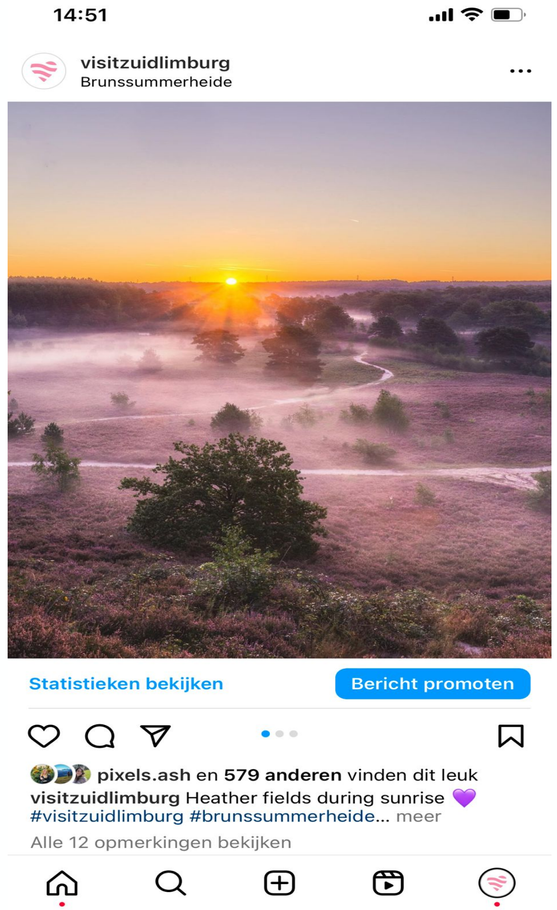
Routestructuren laten aansluiten

“Alleen in een gebied dat je kunt verkennen, heb je ervaringen.”

Majeure projecten bij Visit Zuid-Limburg:
- *Knopen Lopen klaar in Q1 2025*
- *Ontwikkeling Parkstadroute klaar in Q1/Q2 2025*

Nu al wandel- en fietslussen aan het ontwikkelen vanaf de Parkstadroute en (grote) accommodatie naar Schutterspark

Promotie door Visit Zuid-Limburg als het Museum er is

Door middel van: Tiktok, instagram, facebook, influencers, campagne, free publicity, website, bloggers en vloggers, hub media zuil enzovoort

SAMEN

Samenkomen is een begin

Samenblijven is vooruitgang

Samenwerken is succes!

SAMEN

Basis als fundament

Jack Aldewereld Stichting – Heemkundevereniging Brunssum – Limburgse Tram Maatschappij - Stichting Worldfestival Parade Brunssum - Visit Zuid-Limburg – Stuurgroep Gemeente Brunssum

Bedankt voor de aandacht

